

Toros Kuşağı-Bornova Vahşi Filiş Zonu (İzmir, Batı Türkiye) İçinde Yeralan Boksitli Kireçtaşı Bloğunun Jeolojisi ve Yaşı

Geology and the Age of the Bauxite-Bearing Limestone Block in the Bornova Wildflysch Zone of the Taurides (İzmir, Western Turkey)

İsmail İŞİNTEK¹, Demir ALTINER², Sevinç ÖZKAN-ALTINER², Jean-Pierre MASSE³

¹ Dokuz Eylül Üniv., Müh. Fak., Jeo. Müh. Böl. 35100, Bornova-İzmir, Türkiye

² Marine Micropaleontology Research Unit, METU, Dept. of Geological Engineering, 06531 Ankara-Turkey

³ Centre de Sédimentologie-Paléontologie, Unité associée au CNRS 6019, Université de Provence, 13331 Marseille Cedex 03 France

ismail.isintek@deu.edu.tr, demir@metu.edu.tr, altiner@metu.edu.tr, Jean-Pierre.Masse@up.univ-mrs.fr

ÖZ

Bu çalışma, Naldöken ve Çiçekli köyleri (Bornova-İzmir) arasında bulunan, Toros Kuşağı-Bornova vahşi filiş zonu içinde geniş yayılım sunan bir Mesozoyik kireçtaşı bloğunun fosil içeriği, iç stratigrafisi ve yaşını ortaya koymayı amaçlar. Bloğun karbonat istifi iki boksit zonuyla kesilir. Alt boksit zonu Liyas-Dogger ve Barremiyen-Albiyen kireçtaşları arasında bulunur (İşintek ve diğ., 2000). Üst boksit zonu Barremiyen'den Albiyen'e kadar uzanan bir karbonat istifi içinde yanal olarak birkaç kilometre izlenebilir, fakat yerel olarak Jura ve Senomaniyen yaşlı kireçtaşları arasında gözlenir. Bu durum, ikinci boksit zonu oluşumunun zaman aşmalı olduğunu ve Kretase çökeltme ortamı içinde Jura tepelerinin varlığını gösterir.

Barremiyen-Albiyen istifi içinde yer alan boksit zonu altında *Salpingoporella cf. hispanica* Conrad ve Grabner içeren lagün ve gel-git düzlüğü ortamlarında çökelmiş kireçtaşları yer alır. Boksit zonu üzerinde üst bölümünde *Salpingoporella dinarica* Radoicic içeren, gel-git altından gel-git üstü ortamlarına kadar değişebilen ortamlarda çökelmiş kireçtaşlarından oluşan bir istif yer alır.

Boksit zonunun doğrudan Jura kireçtaşlarını üzerlediği alanlarda, altta yer alan kireçtaşı istifi, Bajosiyen-erken Kimmericiyen yaşını işaret eden, *Selliporella donzellii* Sartoni ve Crescenti, *Redmondoides lugeoni* (Septfontaine) içerir ve lagünden gelgit altına değişen ortamlarda çökelmiştir. Aynı kesitte üzerleyen kireçtaşları ise alt ve orta bölümlerinde *Chrysalidina gradata* D'Orbigny, *Pseudolituonella* sp., *Nezzazata simplex* Omara, *Nezzazatinella* sp., *Ovalveolina* sp., *Sellialveolina* sp., *Cuneolina* gr. *pavonia* D'Orbigny, *Cuneolina* sp., *Pseudonummuloculina* sp. and *Salpingoporella* sp., üst bölümlerinde *Montcharmontia* sp., *Hemicyclammia cf. sigali* Maync, *Dicyclina* sp., *Keramosphaerina* sp., *Scandonea* sp. içerir ve lagünden gel-git düzlüğüne kadar değişen ortamlarda çökelmiştir. Bu fosil topluluğu, istifin bu bölümü için olasılıkla en erken Santoniyen'e uzanabilecek bir Senomaniyen-Türoniyen yaşını kullanılmasına izin verir.

Anahtar Kelimeler: Mesozoyik, Kireçtaşı, Boksit, Foraminifer, Alg

ABSTRACT

This study aims to reveal the fossil content, inner stratigraphy and the age of a Mesozoic limestone block which is widely exposed within the Bornova Wildflysch Zone of the Taurides, between Naldöken and Çiçekli villages (Bornova-İzmir). The carbonate stratigraphic succession is interrupted by two bauxite horizons. The lower one is found between the Liassic-Dogger and the Barremian-Albian limestones (İşintek et al., 2000). The second bauxitic horizon can be laterally followed a few kilometer within a Barremian to Albian carbonate sequence, but is observed sometimes between the Jurassic and the Cenomanian limestones. Thus, this bauxite occurrence is highly diachronous, reflecting the existence of Jurassic mounds in the Cretaceous depositional environment.

*Within the Barremian to Albian sequence, the bauxite horizon is underlain by lagoonal to tidal limestones with *Salpingoporella cf. hispanica* Conrad and Grabner and is overlain by a thick subtidal to supratidal limestone sequence, containing *Salpingoporella dinarica* Radoicic in the upper part.*

*Where the bauxite horizon directly overlies the Jurassic limestones, the underlying Jurassic sequence is characterized by subtidal to lagoonal limestones containing *Selliporella donzellii* Sartoni and *Crescenti* and *Redmondoides lugeoni* (Septfontaine) indicating a Bajocian to earliest Kimmeridgian age. The overlying limestones, in this section, is represented by tidal to lagoonal limestones including *Chrysalidina gradata* D'Orbigny, *Pseudolituonella* sp., *Nezzazata simplex* Omara, *Nezzazatinella* sp., *Ovalveolina* sp., *Sellialveolina* sp., *Cuneolina gr. pavonia* D'Orbigny, *Cuneolina* sp., *Pseudonummuloculina* sp. and *Salpingoporella* sp. in the lower to middle part and *Montcharmontia* sp., *Hemicylammina cf. sigali*, *Dicyclina* sp., *Keramosphaerina* sp., *Scandonea* sp., in the uppermost part. This recorded fossil assemblage allows us to assign a Cenomanian–Turonian age, up to a probable earliest Santonian age for this succession.*

Keywords: Mesozoic, Limestone, Bauxite, Foraminifer, Algae

Değinilen Belgeler

İşintek, İ., Masse, J-P., Altuner, D. and Işın, B., 2000, Age of a bauxite bearing limestone block in the Bornova wildflysch zone of the Taurides (Western Turkey), DEU, IESCA-2000, p. 67.